

BORSOD-ABAÚJ-ZEMPLÉN MEGYEI KORMÁNYHIVATAL

T Á J É K O Z T A T Ó

BORSOD-ABAÚJ-ZEMPLÉN MEGYE MUNKAERŐPIACI FOLYAMATAIRÓL A NEMZETI FOGLALKOZTATÁSI SZOLGÁLAT LEGFRISSEBB ADATAI ALAPJÁN 2021. ÁPRILIS¹

A NYILVÁNTARTOTT ÁLLÁSKERESŐK SZÁMA, ÖSSZETÉTELE ÉS ARÁNYA

2021. április végén Borsod-Abaúj-Zemplén megye járási hivatalai összesen 39 602 fő álláskeresőt tartottak nyilván, 8,7%-kal (3,8 ezer fővel) kevesebbet, mint egy évvel korábban. A koronavírus okozta járvány kezdete óta most először csökkent az egy évvel korábbi szint alá a nyilvántartott álláskeresők száma a megyében és országosan egyaránt. A szezonálisan növekvő munkaerő-kereslet, s a márciusban megkezdett közfoglalkoztatási programok hatására az elmúlt hónaphoz képest is apadt az álláskeresők száma, április végén 6,7%-kal (2,8 ezer fővel) voltak kevesebben, mint egy hónapja. A megyében nyilvántartott álláskeresők számának országosból való részesedése áprilisban 13,8% volt, kissé több, mint egy éve (13,2%).

Április folyamán valamennyi járásban csökkent a nyilvántartott álláskeresők létszáma, ennek mértéke a járások felében legfeljebb száz főt tett ki, de hat járásban 200-280 fővel (szerencsi, miskolci, ózdi), illetve 400-700 fővel (szikszói, kazincbarcikai, edelényi) lett kevesebb a számuk. A változások továbbra sem okoztak érdemi eltérést az álláskeresők számának megyén belüli eloszlásában. Az április végi adatok szerint az álláskeresők közel fele a miskolci (9 ezer fő, 22,8%), az ózdi (4,8 ezer fő, 12%), valamint a kazincbarcikai (4 ezer fő, 10,2%) járásban koncentrálódott.

A hónap végén nyilvántartott álláskeresők között 20 ezer férfi (50,4%) és 19,6 ezer nő (49,6%) szerepelt. Az egy évvel korábbi összetételhez viszonyítva a férfiak létszáma mutat kissé nagyobb csökkenést (10%, a nőké 7,4%).

Az előző hónaphoz képest az átlagosnál jobban csökkent a fiatalok, az alacsony iskolai végzettségűek, a szakképzetlenek, valamint az egyszerű segéd- vagy betanított munkát keresők száma. Az összetétel főbb jellemzői azonban alig változtak. Az álláskeresők egyik meghatározó csoportját az általános iskola legfeljebb nyolc osztályát végzett személyek alkotják, április végi létszámuk 19,4 ezer főt (arányuk 49%-ot) tett ki, közülük 3,4 ezren (8,7%) nyolc osztálynál kevesebbet végeztek. Hasonló, de az utóbbi hónapokban lassan csökkenő létszámú csoportot képeznek a középfokú iskolai végzettséggel rendelkező álláskeresők (18,8 ezer fő), részarányuk most 47,4% volt. Nagyobb részük szakmunkásképzőben vagy szakiskolában szerzett szakmai végzettséget (24,9%), a többiek szakközépiskolai vagy szakgimnáziumi (egy részük technikumi) szakképesítéssel rendelkeznek (14,1%), vagy gimnáziumban érettségiztek (8,4%). A diplomás álláskeresők száma stagnál, április végén 1,4 ezer főt (3,6%) számlált.

Az álláskeresők több mint fele korábbi munkaviszonya vagy szociális rászorultsága címén pénzügyi ellátásra, támogatásra volt jogosult. 2021. április végén 7,6 ezer fő (19,2%) álláskeresői ellátásban, 14,8 ezer fő (37,5%) pedig szociális jellegű foglalkoztatást helyettesítő támogatásban részesült. Az álláskeresők 43,3%-a (17,1 ezer fő) egyik jogcímen sem volt jogosult pénzügyi ellátásra.

A 2021. április végén nyilvántartott álláskeresők részaránya a gazdaságilag aktív népességben belül 14,1% volt – 1,2 százalékponttal alacsonyabb, mint egy éve -, az országos mutató pedig 0,9 százalékponttal 6,2%-ra mérséklődött. Megyén belül hosszú évek óta a legalacsonyabb - áprilisban 8,5-10% közötti – arány változatlanul a megyeszékhely térségében és a tiszaujvárosi járásban jellemző, de hosszabb ideje a megyei átlag alatt vagy annak közelében alakul még több járásban is, pl. a sárospataki, a sátorlajújhelyi és a mezőkövesdi járásban.

¹ A hónap 20. napján (ún. statisztikai zárónap) megállapított adatok alapján.

HÁTRÁNYOS HELYZETŰ CSOPORTOK

2021. április végén megyénk járási hivatalainak nyilvántartásában összesen 3 597 fő pályakezdő szerepelt, arányuk 9,1%-ot tett ki a nyilvántartott álláskeresők között, országosból való részesedésük pedig 17,2% volt. A pályakezdő álláskeresők száma áprilisban csökkent, hó végi létszámuk 9,1%-kal (359 fővel) maradt el az előző havitól, az egy évvel korábbitól pedig 600 fővel (14,3%-kal) volt kevesebb.

A legtöbb pályakezdő álláskeresőt a legnagyobb népességű járások tartják nyilván. Így április végén a miskolci járási hivatalban közel 650, a kazincbarcikai, a szerencsi, valamint az ózdi járásban pedig 360 – 400 főt regisztráltak.

A fiatalok között is közel azonos az alapfokú és a középfokú végzettséggel rendelkezők részesedése. Április végén a középfokú iskolát végzettek részaránya 48,9%-ot (1 760 főt) tett ki a pályakezdő álláskeresők között. Közülük a szakmunkásképzőt, szakiskolát végzettek részesedése 14% volt, jóval kisebb, mint a középiskolai szakképzettséggel és/vagy érettségivel rendelkezők (35,9%). Ez utóbbiak többsége szakközépiskolát, szagimnáziumot, technikumot végzett (21,9%), kisebb csoportjuk gimnáziumban érettségizett (13%). Az alacsony iskolai végzettségű fiatalok száma 1 730 főt, arányuk 47,5%-ot tett ki, köztük mintegy 260 fiatal (7,1%) nem jutottak el a 8. osztályig. A fiatal diplomás álláskeresők száma és aránya továbbra is alacsony (107 fő, 3%).

A tartósan, legalább egy éve folyamatosan nyilvántartott álláskeresők létszáma az április végi zárónapon 14,5 ezer fő volt a megyében, 22,4%-kal (2,6 ezer fővel) több, mint egy éve. Részarányuk (36,6%) magasabb, mint országosan (32,2%).

A megyében regisztrált álláskeresők között a legalább 50 éves korosztály (13,4 ezer fő) részesedése 34%-os, a 25 év alatti fiatalok száma 6 ezer fő, arányuk pedig 15%. Az előbbi csoport létszáma kevesebb mint 1%-kal (83 fővel) haladta meg az egy évvel korábbit, a fiataloké viszont 17,5%-kal (1,3 ezer fővel) csökkent egy év alatt.

Jelentős létszámot képviselnek az álláskeresők között azok, akik sem iskolarendszerű, sem OKJ-s tanfolyami képzés során nem szereztek szakképzettséget. A hónap végén 14,9 ezer személy volt ilyen értelemben szakképzetlen a megyei álláskeresők között, mintegy 1,1 ezer fővel (6,7%-kal) kevesebb, mint egy éve. Az álláskeresők összlétszámán belüli arányuk 37,7%, nagyobb, mint országosan (31,8%).

BELÉPÉSI FORGALOM

2021. április folyamán² 2,8 ezer álláskeresőt vettek nyilvántartásba megyénk járási hivatalai, köztük 136 főt (5%) első alkalommal regisztráltak, a túlnyomó többség már korábban is volt regisztrált álláskereső (2,7 ezer fő, 95%). A hónap folyamán nyilvántartásba vett álláskeresők havi létszáma feleannyi volt, mint márciusban, s több mint 4 ezer fővel (59%-kal) maradt el az egy évvel korábbitól is, amikor a koronavírus okozta járvány miatt jelentősen megemelkedett a nyilvántartásba vételt kérő álláskeresők száma. Április folyamán közel 5,7 ezer személy került ki a nyilvántartásból, többségük a másodlagos munkaerőpiacon kapott munkát. Márciushoz képest csaknem 1,6 ezerrel (38%-kal) többen léptek ki a nyilvántartott álláskeresők közül, a tavaly áprilishoz képest pedig csaknem duplájára emelkedett a számuk.

MUNKAERŐIGÉNYEK ALAKULÁSA

2021. április folyamán a megyei munkaadók összesen 3,1 ezer fő foglalkoztatására alkalmas üres állást jelentettek be a járási hivatalokban, ami alig 17%-a volt az előző havinak, amikor a megyei közfoglalkoztatók tömegesen jelezték a márciustól indított közfoglalkoztatási programok keretében kialakított átmeneti munkahelyek betöltéséhez igényelt létszám közvetítésére vonatkozó igényüket. A 2020. áprilisban bejelentett munkaerőigények számához képest viszont emelkedés tapasztalható, a most jelzett üres állások száma ötödével, közel 550 állással több volt, mint egy éve.

A bejelentett összes üres állás 57%-a támogatással jött létre, 43%-a támogatás nélküli állás volt. Támogatással 1,8 ezer fő közvetítését kérték a munkáltatók, közülük 160 főt bértámogatással elsődleges munkaerőpiaci állás betöltéséhez kerestek, de a támogatott állások többsége most is a közfoglalkoztatásban állt rendelkezésre. Támogatás nélkül 1,3 ezer főre irányuló keresletet jeleztek a megyei elsődleges munkaerőpiac munkaadói.

² A tárgyhót megelőző hó 21. napjától a tárgyhó 20. napjáig.

Minden harmadik állás (1,1 ezer, 34,4%) a tiszaujívárosi, további jelentős része (0,9 ezer, 28%) a miskolci járásban állt rendelkezésre. Ezen kívül az edelényi és a kazincbarcikai járásban jeleztek 200-230, a cigándi járásban pedig mintegy 140 üres állást a hónap folyamán, a többi járásban ennél kevesebbet. A legtöbb járásban a közfoglalkoztatás keretében létrehozott átmeneti munkaalkalmak alkották a többséget, ezzel szemben a tiszaujívárosi, a mezőkövesdi, a tokaji és a sárospataki járásban áprilisban a nyílt munkaerőpiaci foglalkoztatók munkaerőigénye volt a meghatározó.

Az elsődleges munkaerőpiaci foglalkoztatók által bejelentett összes állás (1,5 ezer állás) kétharmada építőipari (67%), további számottevő része feldolgozóipari (13%), illetve kereskedelemmel (5,5%) foglalkozó cégek munkaerőigénye volt, egyéb területekről legfeljebb 20-35 üres állást jelentettek be. Az előző hónaphoz képest a legtöbb termelő - szolgáltató ág munkaerőigénye stagnált, egyedül az építőipari cégek által jelzett kereslet nőtt. 2020. áprilishoz képest az építőipari és a feldolgozóipari állásajánlatok számát illetően tapasztalható számottevő növekedés.

Az elsődleges munkaerőpiaci állások túlnyomó többségére (1,2 ezer állás, 80%) szakképzett dolgozók felvételét tervezték a munkáltatók. Egy-egy szakirányban rendszerint 1-3 főt kerestek, az ajánlatok közel 60%-a azonban vezetékek- és csőhálózati szerelők, hegesztők, valamint villanszerelők alkalmazására irányult. Szakmanként 15-30 főre vonatkozó kereslet volt még villamosgépek, készülékek javításában, energetikai gépek kezelésében jártas szakemberek, továbbá bolti eladók, pékek, lakatosok, forgácsolók, mezőgazdasági, ipari gépjavítók, valamint gépészmérnökök és gépésztechnikusok iránt is.

A közfoglalkoztatási programokhoz kért 1,6 ezer álláskeresőnek jellemzően segéd- vagy betanított munkát kínáltak a közfoglalkoztatók, 200 munkakör (13%) betöltéséhez viszont szakképzett álláskeresőt kértek. Ez utóbbi állások közel fele irodai ügyintézői vagy ügyviteli feladatok végzésében való jártasságot igényelt, de szükség volt most is több mezőgazdasági gépjavítóra, munka- és termelés-szervezőre, szociális segítőre, valamint különféle karbantartó, műszaki feladatok ellátására felkészült álláskeresőkre.

Csoportos létszámleépítések alakulása

2021. január-április folyamán egyetlen, megyei székhellyel, telephellyel rendelkező munkaadó sem jelentett be csoportos létszámcsökkentésre irányuló döntést.

Munkahelyvédelmi és munkahelybővítő bértámogatások igénybevételének alakulása

A COVID-19 járvány második szakaszában, 2020. október 15-től indított támogatásra, az ún. vállalkozások munkaerő támogatására 2021. április végéig 450 vállalkozás 711 főt érintő támogatási kérelmet nyújtott be megyénkben. Ezzel a támogatással az alacsony képzettségű vagy a 25 évesnél fiatalabb álláskeresők foglalkoztatásához lehet 50%-os (max.100 ezer Ft/hó) bérköltség támogatást kérni. A támogatás időtartama egységesen 5 hónap.

A 2020. november 11. és 2021. május 31. között igényelhető támogatás – ágazati bértámogatási program – révén a vendéglátás, a szállodai és szabadidős szolgáltatások, személyszállítás, valamint március-április hónapokra egyes kiskereskedelmi és személyi szolgáltatások területén működő vállalkozások kérhetik a novembertől/decembertől májusig, illetve márciustól ápriliséig tartó időszakokra a havi bérköltségek 50%-os (max. 241 500 Ft/fő/hó, ill. 2021. februártól 251 100 Ft/fő/hó, a kötelező legkisebb munkabér 150%-a) támogatását. Erre a támogatásra április végéig 1 053 megyei vállalkozás nyújtott be 7 720 főt érintő támogatási kérelmet.

Egy további program révén 2021. január 4. - május 23. között a kutatási, fejlesztési és innovációs szektor magasan képzett munkavállalói számának megőrzéséhez, valamint létszámuk bővítéséhez érhető el bértámogatás. Ezt a támogatást legfeljebb 3 hónapon át, illetve havi 318 920 Ft/fő-ben maximált összegben lehet igényelni. Április végéig 35 megyei vállalkozás összesen 409 fő foglalkoztatása érdekében igényelte ezt a segítséget megyénkben.

A járvány első időszakában a foglalkoztatási, szociális hátrányok mérséklése érdekében kialakított munkaerőpiaci programok keretéből, 2020. április (május) közepétől augusztus végéig igényelhető támogatások (csökkentett munkaidős foglalkoztatás támogatása, a kutatás-fejlesztés-innovációs munkakörben foglalkoztatott magasan képzett szakemberek foglalkoztatásának támogatása, munkahelyteremtő bérköltség támogatás) közel 10 ezer állás átmeneti fenntartását, a munkahelyteremtő bérköltség támogatással pedig csaknem 3 ezer munkahely létrehozását segítették elő a megyében.

Miskolc, 2021. május 10.